

I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

BESLUTNINGER OG RESOLUTIONER

REGIONSUDVALGET

RU'S 133. PLENARFORSAMLING, 6.2.2019-7.2.2019

Det Europæiske Regionsudvalgs resolution om bekæmpelse af hadefulde udtalelser og hadforbrydelser

(2019/C 168/01)

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG (RU),

- der er dybt chokeret over og berørt af mordet på Gdansk borgmester og RU-medlem Paweł Adamowicz, en ægte europæer, der arbejdede for og forsvarede værdier som frihed, solidaritet, demokrati, social inklusion og værdighed,
 - der henviser til den europæiske menneskerettighedskonvention,
 - der henviser til EU's charter om grundlæggende rettigheder,
 - der henviser til sin udtalelse af 6. februar 2019 om »Bekæmpelse af desinformation på internettet: en europæisk tilgang«,
 - der henviser til sin udtalelse af 15. juni 2016 om »Bekæmpelse af radikaliserings og voldelig ekstremisme: forebyggelsesmekanismer på lokalt og regionalt niveau«,
 - der henviser til Europa-Parlamentets debat den 30. januar 2019 om »Bekæmpelse af klimaet af had og fysisk vold mod demokratisk valgte mandatindehavere«,
 - der henviser til arbejdet i EU's Gruppe på Højt Plan vedrørende Bekæmpelse af Racisme, Fremmedhad og Andre Former for Intolerance,
 - der henviser til behovet for at uddybe dialogen med borgerne, bl.a. med henblik på de igangværende og fremtidige valg på lokalt, regionalt, nationalt og EU-niveau,
1. er stærkt foruroliget over de stadig flere tilfælde af hadefulde udtalelser og hadforbrydelser og den degenererende offentlige debat, som giver sig udslag i alle mulige former for vold, ekstremisme, propaganda og intolerance i Den Europæiske Union (EU) og rejser tvivl om selve fundamentet for det europæiske projekt. Det er foruroligende, at folkevalgte repræsentanter i forskellige lande udsættes for ulovlig påvirkning af deres demokratiske mandat. Populisme og udemokratiske kræfter udfordrer demokratiet og kan i forlængelse heraf svække dets funktionsmåde,

2. gør opmærksom på, at fundamentet for EU er et fælles sæt af grundlæggende værdier, herunder menneskelig værdighed og ikkeforskelsbehandling, som fastsat i artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union, og ytringsfrihed, som fastsat i artikel 10 i den europæiske menneskerettighedskonvention og i artikel 11 i EU's charter om grundlæggende rettigheder,

3. forventer, at EU, de nationale, regionale og lokale myndighedsniveauer, medierne, civilsamfundsorganisationer, økonomiske aktører og de enkelte borgere respekterer disse værdier, da de udgør grundlaget for gensidig tillid og forståelse og er grundpiller i åbne og demokratiske samfund,

4. understreger, at hadefuld retorik splitter vores samfund, skaber frygt og fører til radikaliserings. Den smæder og umenneskeliggør enkeltpersoner og kan resultere i frygtelige handlinger. Den er ødelæggende for det mål, vi alle er fælles om — et stærkt Europa, forenet i mangfoldighed, fred og fælles værdier,

5. opfordrer alle myndighedsniveauer til at træffe foranstaltninger til at forebygge og beskytte borgerne mod vold, chikane, hadefulde udtalelser og hadforbrydelser. RU opfordrer tillige alle politiske partier, som jo udgør grundlaget for et effektivt demokrati, til at undlade at anvende hadefulde udtalelser og propaganda for at opnå politiske fordele,
6. påpeger, at regionale og lokale politikere og især borgmestre og byrådsmedlemmer, som er tæt på borgerne, oftere er udsatte for had og fysisk vold,
7. henviser til, at de sammen med talrige lokale og regionale initiativer og aktører i civilsamfundet står forrest i kampen mod intolerance og samtidig har en pligt til og et ansvar for at bekæmpe voldelig adfærd og hadefuld tale,
8. opfordrer alle EU's medlemsstater og alle myndighedsniveauer til at investere i uddannelse og i højere grad bevidstgøre borgerne om behovet for gensidig respekt og de alvorlige risici for enkeltpersoner, samfundet og demokratiet, som er følgen af hadefulde udtalelser og hadforbrydelser,
9. opfordrer til fremme af ansvarlig brug af internettet og mediekompetencer for at udstyre borgerne, især de unge, med viden og evner til at identificere hadefulde udtalelser og hadforbrydelser og modarbejde dem online og offline,
10. opfordrer alle sociale medieplatforme og internetplatforme til at påtage sig et kollektivt ansvar for at fremme og befordre ytringsfriheden, men også for at gribe ind over for hadefulde udtalelser og hadforbrydelser i overensstemmelse med den adfærdskodeks om bekæmpelse af ulovlige hadefulde udtalelser på internettet, som Facebook, Twitter, Microsoft og YouTube blev enige med Kommissionen om i maj 2016. RU efterlyser tillige effektive værktøjer til afskaffelse af anonymitet og lukning af falske konti samt overvågning af det mørke net, der ofte bruges som en kanal til udbredelse af radikalt indhold,
11. noterer sig den fjerde evaluering af EU's adfærdskodeks om bekæmpelse af ulovlige hadefulde udtalelser på internettet, som Kommissionen fremlagde den 4. februar 2019. RU bemærker, at de involverede IT-virksomheder i 72 % af tilfældene reagerede på anmeldelser af hadefuld tale ved at slette indholdet. RU beklager samtidig, at brugerne nu kun får feedback i 65,4 % af tilfældene, og opfordrer derfor til, at man overvejer at supplere den frivillige tilgang i adfærdskodeksen med lovgivningsmæssige foranstaltninger på EU-plan,
12. tilskynder til et bedre samarbejde og fælles kommunikation mellem alle myndighedsniveauer, politi, anklage- og retsmyndigheder og civilsamfundsorganisationer for at kunne identificere hadefulde udtalelser og hadforbrydelser på et tidligt tidspunkt, gennemføre de rette foranstaltninger til at forhindre og bekæmpe forekomsten heraf og sikre korrekt efterforskning, retsforfølgelse, domfældelse og strafudmåling,
13. finder det afgørende, at der i hver enkelt medlemsstat, i samarbejde med EU og de lokale og regionale myndigheder, oprettes et varslingsystem for støtte og vejledning, så bekendte eller familiemedlemmer hurtigt og nemt kan søge hjælp, hvis en person begynder at sympatisere med voldelig ekstremisme og hadforbrydelser,
14. efterlyser støtte til og solidaritet med alle ofre for og vidner til hadefulde udtalelser og hadforbrydelser og opfordrer dem til at indberette den slags adfærd til de relevante myndigheder, som skal sikre ofre og vidner beskyttelse. RU efterlyser indførelse af foranstaltninger og mekanismer, som gør det nemmere for de strafferetlige myndigheder at samarbejde mere effektivt med ofre, civilsamfundet og lokalsamfundsorganisationer om at bekæmpe dette problem,

15. påpeger, at de eksisterende instrumenter ikke har kunnet sikre fuld beskyttelse af menneskerettighederne og den menneskelige værdighed, og opfordrer derfor medlemsstaterne til at arbejde sammen med de lokale og regionale myndigheder og med EU om at udvikle effektiv lovgivning og effektive instrumenter til at bekæmpe udbredelsen af hadefulde udtalelser og tilskyndelse til hadforbrydelser i overensstemmelse med nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet ⁽¹⁾,

16. pålægger sin formand at fremsende denne resolution til Kommissionen, Europa-Parlamentet, Rådet, formanden for Det Europæiske Råd, det rumænske rådsformandskab og EU's politiske familier.

Bruxelles, den 7. februar 2019.

Formand

Karl-Heinz LAMBERTZ

for Det Europæiske Regionsudvalg

⁽¹⁾ I tråd med retningslinjerne fra EU's Gruppe på Højt Plan vedrørende Bekæmpelse af Racisme, Fremmedhad og Andre Former for Intolerance.